

ИЗВЪСТІЯ.

Извѣстиями на отъзи отъ спомоществователи-тъ си които ни сж прѣдплаћили само за 6 мѣсеци че врѣмето на тѣхны-тъ спомоществованія ся свършива на край-тъ на Юнѣя, и че ный не ще можемъ да имъ пращамъ вѣстници-тъ имъ слѣдъ това врѣме ако не ни прѣдплаћатъ и за други-тъ 6 мѣсеци на годиш-тъ.

Цѣна-та за 6-тъ мѣсеци ще бжде три четвърти отъ бѣло меджидіе, а въ кайме или въ пощенскы тимбры (пулове) 30 гроша за сега.

Умоляваме настоятели-тъ си да ни явятъ колкото е възможно по-скоро по колко листове отъ Седмичнъ Зорницъ ще искатъ слѣдъ 1-й Юнѣя, т. е. за второ-то 6-мѣсеціе на годиш-тъ. Ако не ни явятъ съ врѣме, ный не ще можемъ да имъ доставимъ всички-тъ имъ броеве. Ако бы пощенскы-тъ спомоществователи-тъ си, и ще имъ ги пращамъ когато пакъ ся отворятъ.

ЕСТЕСТВО-ТО ПОДТВЪРДЯВА БОЖЕСТВЕННО-ТО НАЧАЛО НА БИБЛІИ-ТЪ.

2.

II. Между самы-тъ ученія на Библии-тъ и на естество-то има съгласуваніе въ много отношенія.

1) Прѣди всичко забѣлѣжавамы че никой не е доказалъ че нѣкое отъ ученія-та на естество-то ясно и положително противорѣчи на нѣкое отъ ученія-та на Библии-тъ. Ный приимамы че понѣкога тѣ сж ся виждали да си противорѣчатъ, но това вынжгы е произлѣзвало или отъ едно криво тълкованіе на Библии-тъ или отъ едно криво тълкованіе на естество-то. Но понеже вече разисквахмы този прѣдмѣтъ, въ броеве-тъ отъ 30 — 40 отъ минѣлн-тъ годишъ, не трѣбва сега да говоримъ повече за него.

2) Библия-та обявлява че има Създателъ, и естество-то утвърдѣва сжщо-то.

Никой чистосърдеченъ и безпрѣдрасъждоченъ изслѣдователь на естество-то не може да избѣгне отъ убѣжденіе-то, че този чудесенъ свѣтъ трѣбва да е ималъ свой Създателъ. Ако казвамы за телескопъ-тъ че трѣбва да е имало нѣкой който да го е направилъ, то колко повече трѣбва да казвамы за човѣческо-то око, което е много по-чудесно отъ телескопъ-тъ, че трѣбва да е имало нѣкой който да го е направилъ! Ако е неизбѣжимо да ся заключи че искусны-тъ машины, които

ся употребляватъ за всякаквъ видъ работъ, трѣбва да сж ся направили отъ нѣкое словесно лице, то колко повече е неизбѣжимо заключение-то че чудесны-тъ орѣдія на човѣческо-то тѣло трѣбва да сж имали Творецъ! Ако, когато влѣземъ въ нѣкоя фабрика, разгледамы заплетены-тъ ѣ машины и заблѣжимъ какъ всичкы-тъ имъ части сж прилѣпени една о другъ и направены така щото да извршаватъ една работъ, ный сме принудени да заключимъ че нѣкой умъ ги е измыслилъ и наредилъ; ако е глупаво да ся говори че кола-та, кашш-тъ и макары-тъ случайно сж дошли въ таквъ редъ; и ако е тоже глупаво да ся говори че всичка-та тѣзи заплетена наредба ся извршила само чрѣзъ дѣйствіе-то на естественны-тъ свойства на желѣзо-то, на дърво-то и на мешинъ-тъ, и че една фабрика не е нищо друго освѣнъ развитіе-то на естественны-тъ силы на желѣзо-то и на дърво-то; то колко по-глупаво ще бжде да говори нѣкой че вселенія-та, съ всичкы-тъ си чудесны наредбы, съ хармоническо-то дѣйствіе на могущественны-тъ ѣ силы, и съ чудесны-тъ и благодѣтелны-тъ слѣдствія произходящы отъ съдѣйствіе-то имъ, е само една случайна наредба, или че тя е само едно слѣпо слѣдствіе на естественны-тъ силы, безъ да е подъ управленіе-то на нѣкое словесно сжщество! Мжно е да си въобразимъ по-голѣмъ глупость отъ това. Наистинжъ безуменъ е онзи който казва въ сърдце-то си че нѣма Богъ. Естество-то утвърдѣва че трѣбва да има създателъ; и колкото повече нынѣшны-тъ изслѣданія открывать величіе-то на естественнн-тъ свѣтъ, толкова повече тѣ умножавать доказателства-та че трѣбва да има създателъ.

3) Библия-та открыва на човѣцы-тъ единъ славенъ Създателъ, и естество-то обявлява сжщо-то.

Изслѣдованія-та на естественны-тъ науки доказватъ убѣдительно че създателъ-тъ на естественнн-тъ свѣтъ трѣбва да е едно славно Сжщество; и ный не можемъ да намѣримъ по-сгодны думы, съ които да опишемъ създателъ-тъ на естественнн-тъ свѣтъ, споредъ както наука-та ни го открыва, отъ самы-тъ думы които го описватъ въ Библии-тъ.

Когато наука-та, чрѣзъ телескопъ-тъ, ни е открыла высочины-тъ и дълбочины-тъ на безкрайно-то пространство и ни е показала слѣнца-та и системы-тъ на слѣнца-та които ся намиратъ въ него, ный не можемъ да изразимъ мысли-тъ си съ по-сгодны думы отъ онѣзи които намирамы въ Библии-тъ: «Подигните очи-тъ си на высоко, та виждте кой създаде тѣзи нѣща? Извожда воинства-та имъ съсъ

четъ; выка всичкы-тъ по име: чрѣзъ величество-то на силж-тъ му, понеже е крѣпкъ въ власть, не оскудѣва ни одно отъ тѣхъ.» Иса. 40; 26. «Кой е измѣрилъ Духъ-тъ Господень, или му е былъ свѣтъникъ, и го е научилъ.» Иса. 40; 13. «Той е който сѣди въ кружъ-тъ на земѣ-тъ, и жителъ-тъ ѣ сж като скакалицы.» Иса. 40; 22. «Небеса-та расказувать славж-тъ Божій, и твърдъ-та възвѣщава дѣло-то на рѣчь-тъ му.» Псал. 19; 1.

Когато наука-та, чрѣзъ микроскопъ-тъ, ни открыва чуднѣ-тъ направж на растенія-та и на животны-тъ, ный не можемъ да изречемъ по-сгодны думы за оновова, който е направилъ всичкы-тъ тѣзи нѣща, отъ самы-тъ думы на Библии-тъ: «Който е чуденъ въ свѣтъ, великъ въ разумъ.» Иса. 28; 29. «Неговъ-тъ разумъ е неизслѣдимъ.» Иса. 40; 28.

Когато наука-та ни открыва безбройны-тъ вѣкове които сж ся изменили отъ създаваніе міра насамъ, и могущественны-тъ силы, чрѣзъ които ширъ-тъ ся е поддържалъ и управлявалъ прѣзъ всичкы-тъ тѣзи вѣкове, тогава сме принудени пакъ да усвоимъ думы-тъ на Св. Писаніе: «Не знаешь ли? не си ли чулъ че вѣчный Богъ Іеова, създателъ-тъ на земны-тъ краища, не ослабѣва, и не ся утрудѣва?» Иса. 40; 28.

Библия-та и естество-то еднакво прогласяватъ Създателъ-тъ міра да е едно славно сжщество.

4) Библия-та, като отхвърля ученія-та почти на всичкы-тъ стары религиозны системы и изложенія-та на най-древны-тъ философіи върау този прѣдмѣтъ, утвърдѣва че има само единъ Богъ; и естество-то утвърдѣва сжщо-то.

Изслѣдованія-та на нынѣшнн-тъ наука чрѣзъ телескопъ-тъ и микроскопъ-тъ събиратъ отъ небеса-та горѣ, отъ земѣ-тъ долу и отъ воды-тъ подъ земѣ-тъ — отъ животно-то, растително-то и ископаемо-то царство — свидѣтельства, които доказватъ че цѣло-то създаваніе е произлѣзло отъ единъ источникъ, и че всичкы-тъ царства на вселеннж-тъ, съ всичкы-тъ имъ отдѣленія — одушевленны и неодушевленны, словесны и безсловесны — сж части на единъ всемірнж системж, и че всичкы-тъ тѣзи части съотвѣтствуютъ една на другъ. Наука-та открыва единъ чуднж съотвѣтвенность между силж-тъ на човѣческо-то тѣло и самж-тъ голѣмнж на земѣ-тъ, между очи-тъ на човѣцы-тъ и на животны-тъ и свѣтлинж-тъ на слѣнце-то, и между живота на растенія-та и вѣртѣніе-то на земѣ-тъ около слѣнце-то. Нынѣшна-та наука открыва че всичкы-тъ видове вещественны силы сж, вѣроятн, само различны я-

вленія на сжщж-тъ силж, и че всичкы-тъ произлѣзатъ отъ единъ и сжщій-тъ источникъ. Тя открыва съвършенно-то съгласіе което сжществува по цѣло-то създаваніе и доказва че всичкы-тъ му части принадлежатъ на единъ системж и че всичкы-тъ му силы ся намиратъ въ постоянно съдѣйствіе, и за това убѣжденіе-то е неизбѣжимо че тѣ всичкы-тъ сж произлѣзли отъ единъ источникъ и останувать подъ едно и сжщо управленіе. И така естество-то ся съгласува съ Библии-тъ; и двѣ-тъ прогласяватъ че Богъ Създателъ-тъ е единъ Богъ.

Израилтяни-тъ не ся сжмѣвахж за исцѣляваніе-то си до когато гледахж на мѣдиж-тъ змѣж, защото тѣ усѣщахж че исцѣляваніе-то дѣйствително ся извршаваше; по сжщій-тъ начинъ душа-та не ся сжмѣва за спасеніе-то си като тя постоянно гледа на Іисуса Христа, защото тя усѣща че спасително-то дѣло дѣйствително ся извршава.

Както Израилтяни-тъ трѣбваше да прѣминжтъ рѣкж-тъ Јорданъ за да наслѣдятъ обѣтованнж-тъ земѣж, така Християни-тъ трѣбва да прѣминжтъ смъртнж-тъ рѣкж за да наслѣдятъ небеснж-тъ земѣж. Ако тѣ може да ся боятъ отъ неж прѣди да ѣж приближатъ, пакъ когато пристигнжтъ до неж, тѣ намиратъ че тя е единъ безопасенъ и пріятенъ пакъ. Христосъ е раздѣлилъ воды-тъ ѣ тѣй щото искупени-тъ чрѣзъ драгоцѣннж-тъ му кръвь могатъ безопасно да минжтъ.

Единъ човѣкж веднѣждъ отишелъ да посѣти пастыръ-тъ си, който былъ много боленъ и почти на умираиіе, и искалъ да му прочете едно слово на единъ прочуть проповѣдникъ. Болннн-тъ пастыръ казалъ: «Не трѣбва да ми прочиташъ това слово; прочети ми нѣщо отъ Библии-тъ. Азъ не искамъ сега да слушамъ други книги; нѣкон отъ тѣхъ сж много добры, но тѣ всичкы съдържавать човѣческы думы. Едно Божіе обѣщаніе мя утѣшава повече отъ всичкы-тъ човѣческы книги».

Когато сме были въ странство и ся вращамы у дома си, колко радостни и честити ся усѣщамы като видимъ братя, сестры и други пріятели да стоятъ въпъ готови да ни посрѣщнжтъ? Но това е само единъ образъ на небесно-то посрѣщаніе, дѣто вѣрни пріятели ще ся срѣщатъ въ врата-та на небесно-то жилище.

Сърдце-то на човѣка не може дѣйствително да ся успокои, до когато не намѣри спокойствіе въ Іисуса Христа.

ПОСТЕПЕННОСТЬ—ТА НА БОЖІЕ—ТО ОТКРОВЕНІЕ.

(Съ благодареніе извѣстивама на читатели—тѣ си че Д—ръ Ригсъ ще ни достави за напредъ нѣколко членове върху Св. Писанія и какъ трѣба да ги изучаваме. *Ред.*)

1.

Съципитель—тѣ на посланіе—то къ Евреемъ почува писмо—то си като споменува за *разнообразіе—то* на стары—тѣ откровения на Божій—тѣ воликъ на чловѣци—тѣ. «Богъ който много пакти и съ много начини говори въ старо врѣме на наши—тѣ отцы чрѣзъ пророцы—тѣ, въ тѣзи послѣдни—тѣ дни говори намъ чрѣзъ Сына си.»

Нѣкон Християни сѣ наклонни да пытать: за какъж потрѣбж ни сѣ книги—тѣ Моисеевы? Тѣ казватъ така: нѣи не смы подъ Моисеевий—тѣ законъ; жертвоприношенія—та и церемоніяни—тѣ обряды сѣ исчезли; нѣи смы достигли до едно по—высоко и по—свършено откровеніе; и за това книги—тѣ Моисеевы може да сѣ турятъ настранж като не потрѣбны вече.

Но това е една гибелна погрѣшка. Когато Ап. Павелъ наставлява Тимоѳея (2 Тим. 3; 14, 15) да изучава писанія—та, които той обявва че сѣ способны да го умудрятъ, явно е че той говори за писанія—та на Ветхий—тѣ Завѣтъ. И когато Давидъ въ 19—й Псаломъ говори за *законъ—тѣ*, който е непороченъ и прѣобрѣща душнж—тѣ, явно е че той не говори за другъ законъ освѣнъ за Моисеевий—тѣ, който сѣ съдржа въ 5—тѣ му книги.

За да проумѣемъ полезность—тѣ на Моисеевий—тѣ законъ за Християны—тѣ, нѣи трѣба да забѣлжимъ че Богъ е далъ откровеніе—то си на чловѣци—тѣ постепенно тѣкмо както дава дневнж—тѣ свѣтлинж, не всичкж—тѣ изведнѣждъ и виезано, но като начне отъ първы—тѣ лучы и постепенно нараства до свършенъ день.

Едно забѣлжително нѣщо, което показва колко Моисеевий—тѣ законъ е назадъ отъ откровения—та на Новый—тѣ Завѣтъ, е че въ първый—тѣ не сѣ споменува направо за наградж и за наказаніе въ единъ бѣднжщъ животъ. Истина е че въ него сѣ говори за нѣща, отъ които разсѣдливый—тѣ Еврейскы читатель може да заключи че има единъ бѣднжщъ свѣтъ, като напримѣръ исторія—та за възнесеніе—то на Еноха, и онова дѣто Богъ означава себе си като Богъ Авраамовъ, Исаиковъ и Иакововъ, дълго врѣме слѣдъ смърть—тѣ на тѣзи патриарсы; но тамъ не сѣ споменува направо за себе—то или за адъ—тѣ като едно жилище на чловѣци—тѣ които напуцатъ този свѣтъ. Даже въ по—послѣдни—тѣ книги на Ветхий—тѣ Завѣтъ внушения—та върху тѣзи прѣдмѣты сѣ толкова тъмны въ сравненіе съ онова що сѣ намира върху тѣхъ въ Новый—тѣ Завѣтъ, што навѣрно може да сѣ каже че само въ Евангеліе—то животъ—тѣ и безсмъртіе—то сѣ добрѣ освѣтлены. (2 Тим. 1; 10.)

Единъ добръ примѣръ на постепен—то и напредничаво—то свойство на откровеніе—то, което Богъ е далъ на чловѣци—тѣ, сѣ намира въ общанія—та дадени въ разны врѣмена относительно за дохожданіе—то на Христа въ свѣтъ—тѣ. На най—първы—тѣ ни пратцы бѣше сѣ казало само че сѣме—то на женж—тѣ ще смаже главж—тѣ на змійж—тѣ. «То ще ти смаже главж—тѣ,

и ты ще му паранишь петж—тѣ.» (Быт. 3; 15.) Това внушеніе, което можаше да даде една надежда, че по единъ или по другъ начинъ, рано или късно, изъ между потомство—то на Еваж ще бѣде средство за освобожденіе—то ни отъ злины—тѣ, които додохъ съ паданіе—то на първы—тѣ чловѣцы, е было единичко—то, до колкото знаемъ, за дохожданіе—то на Христа за повече отъ 2,000 години.

Наконецъ, Авраамъ сѣ е повикалъ измежду идолопоклонническы—тѣ съ отечественницы да стане особенъ слугж Божій, и да наставлява домочадіе—то си и потомство—то си въ пактъ—тѣ на истинж—тѣ и на святость—тѣ; и на него сѣ е дало обѣщаніе—то: «въ твое—то сѣме всичкы—тѣ племена на земнж—тѣ ще сѣ благословятъ.» По този начинъ сѣ е означилъ особенный—тѣ народъ отъ който великий—тѣ избавитель щѣше да произлѣзе.

На Авраамовый—тѣ внукъ Иакова сѣ е показало по—подробно че Сило, миролюбивый—тѣ владѣтель, ще бѣде потомецъ на Иудж, единъ отъ 12—тѣ му сынове, че той ще сѣ появи тѣкмо когато политическа—та сила ще исчезне отъ това плѣме, че «нему ще сѣ покоряватъ народи—тѣ,» Быт. 49; 10.

На Давида, шесть вѣка и половина по—послѣ, много нѣщо сѣ е открыло за страданія—та на Христа (виждь Псал. 22), и за славж—тѣ която ще ги послѣдва. (Виждь Псал. 110.)

Триста години по—послѣ на Исаяж сѣ позволи да прѣдвиди и да прѣдскаже какъ щѣше великий—тѣ Искупитель да бѣде нараненъ за прѣстѣпленія—та ни, биенъ за беззаконія—та ни, и какъ щѣхъ чрѣзъ неговы—тѣ раны людие—тѣ му да сѣ исцѣлятъ; още какъ щѣше той да проповѣда освобожденіе на плѣнницы—тѣ и на затворницы—тѣ отъ тваряніе на тъмницж, какъ щѣше да царува съ правдж, какъ щѣше да види сѣме—то си и да сѣ радва, и какъ воля—та Господня щѣше да благоуспѣе въ рѣкж—тѣ му. Толкова ясны и забѣлжителны сѣ были прѣдреченія—та на Исаяж, што той често сѣ е наричалъ *Евангелскы пророкъ*.

По—послѣдни—тѣ пророци сѣ прѣдставили дохожданіе—то на Христа още по—подробно. За примѣръ Даниилъ е прѣдсказалъ точно—то врѣме на появленіе—то му и на «посѣченіе—то му, но не заради него,» Дан. 9; 26.

Той е прѣдсказалъ още съ най—блѣскавы думы славж—тѣ и обширность—тѣ на царство—то му. (Дан. 7; 14.) А Малахія, най—послѣдній—тѣ отъ пророцы—тѣ въ Ветхий—тѣ Завѣтъ, е прѣдсказалъ даже дохожданіе—то на единъ отличенъ прѣдтеча на Мессія.

Поученіе—то за религіозны—тѣ истинны и за длѣжности—тѣ въобще е было съразмѣрно съ свѣдѣнія—та, които сѣ давали за дохожданіе—то на Сына чловѣческаго.

Това постепенно и напредничаво свойство на Божіе—то откровеніе не трѣба да ны прави да намаляваме стойность—тѣ на по—стары—тѣ и по—тъмны—тѣ части отъ Св. Писаніе, но, напротивъ, да изучаваме отношенія—та имъ, и така съ благодарность да забѣлжимъ какъ по—стары—тѣ и по—несвършенны—тѣ откровения сѣ приготвили пактъ за по—новы—тѣ и за по—свършенны—тѣ — какъ Евангеліе—то сѣ е засвидѣлствовало отъ Законъ—тѣ и отъ пророцы—тѣ (Рим. 3; 21), и какъ Законъ—тѣ е станѣлъ дѣтводитель къ Хрсту (Галат. 3; 24).

ТОРПИДИ.

Дума—та *торпиди* или *торпилы* често сѣ срѣща сега по вѣстницы—тѣ, и понеже нѣкон отъ читатели—тѣ ни може да желятъ нѣкон разясненія върху нежъ, нѣи даваме слѣдующе—то кратко описаніе:

Торпиди сѣ военны оръдія, които дѣйствувать подъ водж—тѣ, и съ които могатъ да сѣ съсыпватъ кораби; тѣ могатъ да сѣ нарекатъ подводни подкони (лагжмы). Тѣзи оръдія не сѣ твърдѣ ново изобрѣтеніе. Въ всичкы—тѣ войны прѣзъ повече отъ сто години торпиди сѣ сѣ употрѣблявали по единъ или по другъ видъ. Първо—то важно слѣдствіе произведено чрѣзъ торпиды бѣде прѣзъ Американскж—тѣ войнж, 1861—1865, когато съ тѣхъ Южны—тѣ съсыпахъ на Сѣверны—тѣ двадесеть и четири корабы отъ които единадесеть бѣхъ броняны.

Изобрѣтеніе—то на запалителны вещества много по—силны отъ баруть—тѣ доста е увеличло услугж—тѣ на торпиды—тѣ, и сега тѣ сѣ считаютъ като една необходимж часть на военны—тѣ приготвленія на всѣкой народъ. Торпиди—тѣ сѣ дѣлятъ на *Отбранителны* и *Нападательны*. Отбранителны—тѣ сѣ недвижны и могатъ да повреждать корабы като сѣ движатъ и когато достигать до мѣста—та, дѣто тѣ сѣ положени. Нападательны—тѣ торпиди сѣ движимы и сѣ употрѣбляватъ да търсятъ да съсыпватъ даже и онѣзи корабы на неприятель—тѣ които лѣжатъ въ пристанища.

Отбранителны—тѣ торпиди сѣ съждове или блѣвы отъ металъ напълнены съ памученъ баруть (gun cotton), или съ нѣкое друго силно запалително вещество. Тѣ сѣ турятъ въ водж—тѣ по крайбрѣжія—та дѣто неприятельскы—тѣ кораби може да минувать, и плувать подъ само—то лице на водж—тѣ тѣи што то тѣ не могатъ да сѣ виждатъ отъ вѣнъ. Най—прости—тѣ отбранителны торпиди сѣ тѣи натѣкмени што да сѣ подпалятъ щомъ нѣкой корабъ сѣ прикосне до тѣхъ, и сѣ опасны и за неприятельскы и за пріятельскы корабы. По—усвършенствовани—тѣ торпиди сѣ съединяватъ съ брѣгж—тѣ по электрическы телове чрѣзъ които тѣ сѣ подпалятъ. Тѣи натѣкмени—тѣ торпиди могатъ да сѣ подпалятъ всичкы изведнѣждъ или единъ по единъ, споредъ както иска чиновникъ—тѣ който ги надзирава. Всѣкой народъ има своіж—тѣ си тайнж торпиднж системж чрѣзъ който да брани пристанища—та си. Най—добра—та отъ тѣзи системы можебы е онѣзи въ който има электрическы телове, нѣкон отъ които сѣ съединяватъ съ малкы плавающы вещества съ които всѣкой корабъ, што минува прѣзъ онова мѣсто, трѣбва да дойде въ прикосновеніе. Това прикосновеніе извѣстива на чиновникъ—тѣ, който стои на брѣгж—тѣ, точно—то положеніе на корабъ—тѣ който минува. Ако корабъ—тѣ е пріятельскы, той прѣминува неповреденъ; но ако той е неприятельскы, чиновникъ—тѣ патисва машинж—тѣ, която испраща электричество по тель—тѣ въ торпидъ—тѣ надъ който плува корабъ—тѣ, и тѣи торпидъ—тѣ сѣ подпалва и прѣсва корабъ—тѣ на части.

Най—просты—тѣ отъ нападательны—тѣ торпиды сѣстои отъ два яйце—образны съждове напълнены съ памученъ баруть и присѣдинени едно съ друго чрѣзъ едно вѣже нѣколко лактіе дълго.

Торпиди сѣ турятъ въ водж—тѣ и кыва мѣста отъ дѣто теченіе—то и влича къмъ неприятельскы—тѣ корабы. Като плувать тѣи може да сѣ единъ—тѣ съждъ да допре до нѣкорабъ, или вѣже—то, съ което съединени, да сѣ закачи за корабъ и по този начинъ съждове—тѣ сѣ сѣ завъртятъ и да допрѣжатъ до нѣвъ два—та случая прикосновеніе—торпиды—тѣ съ корабъ—тѣ подъ първы—тѣ и прѣспува второй—тѣ.

Единъ видъ торпиди сѣ нар Харвееви. Този торпидъ е едно ковчеже, което сѣ тегли отъ едно зо напарлувче. Тель—тѣ, чрѣзъ той сѣ тегли, е възанъ близо до дѣ—тѣ му тѣи што като върви, постепенно сѣ отстранява отъ постж къмъ който плува напарлувъ и отива къмъ неприятельскы—тѣ корабы и тамъ сѣ другж единж наредъ подпалва.

Единъ другъ видъ торпиди сѣ и чатъ рыбообразны и сѣ най—опасны отъ този родъ разрушителны оръдія. Тѣ плувать не—бързо отъ кой да напарлувъ, може да сѣ проваждатъ водж—тѣ прѣзъ 1500 лактіе разсто и да сѣ оправатъ толкозъ точно кото и топно гюле. Ако сѣ опрѣ чрѣзъ электрическы телове, както ва понѣкога, тѣ могатъ да унищожатъ всичкы—тѣ старанія на неприятель за да избѣгне отъ тѣхъ. Тѣзи торпиди сѣ отъ 6 до 8 лактіе дългы. І голѣми—тѣ отъ тѣхъ съдржатъ 70—80 омы памученъ баруть, една машинж и притиспѣтъ въздухъ за движи машинж—тѣ която кара торпидъ. Тѣзи машинка тѣжи около 150 фунтовъ, но сила—та ѣ е равна съ силж—тѣ 40 коніе.

Всичкы—тѣ нападательны торпиди Американско изобрѣтеніе, но сѣ сѣ потрѣбили почти отъ всичкы—тѣ Европейскы Правительства. Въ употрѣбеніе—то имъ сѣ изискува голѣмо пространство, и за това въ всичкы—тѣ голѣмореплавателны държавы сѣ сѣ отрили училища въ които ученици пріимать особыя наставленія за употрѣбеніе—то имъ, и единъ такъвъ въпытанъ чиновникъ сѣ счита за нужда за всякой единъ воененъ корабъ.

Нападательны торпиди могатъ да употрѣбляватъ отъ кой да е напарлувъ по нѣкон Европейскы правителствя правятъ за тѣзи работж особыя напарлувчета, които да плувать много бѣжѣ. Тѣзи торпидни напарлувчета снабдяватъ или съ Харвеевъ, или рыбообразенъ, или пакъ съ единъ другъ видъ торпидъ, който сѣ туря подъ пріятельскы корабы чрѣзъ една дѣлгедж която сѣ простира напредъ напарлувче—то и сѣ подпала чрѣзъ дѣлгедж—тѣ отъ прикосновеніе—то. Тѣ малкы напарлувчета плувать прѣдъ зливо къмъ нѣкой голѣмъ неприятельскы броняны корабъ прѣзъ ноцно или мгливо врѣме, и го съсыпватъ прѣди да сѣзрѣтъ отъ неприятели—тѣ. Тѣзи малкы напарлувчета ако не сполучатъ да съсыпять корабъ—тѣ, тѣ побѣгватъ напарлж, и въобще избѣгватъ безвредно. Тѣ сѣ правятъ отъ стоманж и чиниятъ отъ 3,000 до 5,000 лиры Англійскы. Малкы торпиди струватъ отъ 25 до 500 лиры Ан. Това не е голѣмо удивленіе за съсыпваніе—то на единъ пріятельскы корабъ, който може струва 500,000 лиры.

Мысли сѣ че тѣзи новозобрѣтенны торпиди съсѣмъ ще измѣнятъ харѣ

ктеръ-тъ на поводни-тъ войны; и цѣль свѣтъ чака да види слѣдствія-та отъ употребленіе-то имъ въ сегашнѣ-тъ война.

Наскоро ся е направило едно забѣлжительно научно открытіе, сиречь, че гласове могатъ да ся прѣносятъ по телеграфически-тъ телове. Въ Бостонѣ наскоро ся правиха публични опыти, които убѣдиха всички-тъ присѣтствующи. Звукове ся прѣносяхъ отъ други градове, на разстояніе отъ нѣколко мили, съ такава ясность щото тѣ можехъ да ся разбирають. Человѣци чувахъ гласове-тъ си и си разбирахъ, ако и да бѣхъ нѣколко мили далечъ единъ отъ другъ. Нѣкои свирехъ съ една музика въ градъ-тъ Салимъ, и свирингъ-тъ ся чувахъ въ Бостонѣ; и ржкоплексканія-та на събраніе-то въ Бостонѣ ся чувахъ въ Салимъ. Звукове-тъ ся прѣносяхъ толкозъ ясно щото человѣци-тъ можехъ да отличать гласове-тъ даже на пріатели-тъ си. Испърво тѣ не можехъ да прѣносятъ гласове-тъ прѣвъ по-голъмо разстояніе отъ сто или двѣстѣ часове; но сега тѣ могатъ да ги пратять даже прѣвъ Атлантический океанъ. За тѣзи работи не е потребна никаква батерія, защото пуждно-то электричество може да ся придобие отъ магниты. По този начинъ депешы могатъ да ся испрацать много по-скоро и по-евтино.

На 18-ый Августа, 1618, Плурсъ, едно цвѣтаще село въ Швейцаріи, ся зарови отъ единъ земень проломъ. 900 души быдохъ убити, и 200 къщи сѣ были покрыты подъ земѣ-тъ дори до този день. Въ тѣхъ имаше много драгоцѣнныи пѣща, злато, мѣдь, и сѣждове отъ лавъ, за които село-то бѣ прочуто. Наскоро ся е съставило едно дружество за да отрови това село.

Сжръ Ричардъ Темплъ исчислява че 215,000 души сѣ погинули въ наскорошно-то наводненіе у Бенгалъ. То ще каже че повече души сѣ были потопены въ растояніе на два часа, отъ колкото сѣ были пожертвовани въ най-крѣвопролитны-тъ битки споменати въ Исторіи-тъ.

Историци-тъ и поети-тъ въ Англіи не ся съгласувать относительно до Источный-тъ въпросъ. Трима-та най-прочути историци, именно Карлайлъ, Фрудъ и Фрименъ пишуть строго противъ Турцы-тъ. Отъ 5-тъ отличныи Англіиски поеты двама сѣ откъмъ, а трима противъ Турцы-тъ.

Единъ много грозенъ обычай сѣществува у Ескимосы-тъ. Когато нѣкой членъ отъ фамилии-тъ е на умираіне, всички-тъ други напуцать леденъ-тъ колбъ и оставять боляный-тъ самичакъ въ нежъ додѣто умре. Тѣ затуляють врата-та и други-тъ дупки на колбѣ-тъ съ ледъ, и тѣй-та става ледена гробница на нещастный-тъ. Причина-та на този страненъ обычай е едно суевѣріе у тѣхъ, че всичко което тѣ иматъ на себе си, трѣба да го захвърлятъ, ако бы да останжтъ въ колбѣ-тъ при умирающы-тъ; и понеже дрехы-тъ на тѣзи сѣверныи людіе сѣ най-сжжпоцѣнныи-тъ имъ пѣща, тѣ прѣдпочитать да напустяють бащъ или майкѣ, сыны или дщери, въ послѣдныи-тъ минуты на живота имъ нежели да захвърлятъ дрехы-тъ си.

НОВЫИ-ТЪ ЕКЗАРХЪ И БЪЛГАРИ-ТЪ.

Безъ съмнѣніе всякой Българинъ е вече извѣстенъ за неожиданно-то промѣненіе на първыи пастыроначалникъ Г. Антима, промѣненіе, което ся прѣдизвика отъ голѣмъ необходимость въ нынѣшнѣ-тъ кризъ, и, което по-добрѣ дойде да ни извѣсти и обличи окръжно-то писмо на св. Бл. Синодъ, отъ 14 миналаго. Всякой отъ чувствителны-тъ ни съотечественныи естествоно трѣбае да ся възрадва, като видѣ, че Ч. Правителство съ Буйрулѣмъ-тъ си призова, както св. Синодъ, тѣй сѣщо и Българскы-тъ първенцы въ Цариградъ въ 20-дневенъ срокъ, да стане избрание-то на новыи *Екзархъ*. Прочее, Т. Т. Пр. Пр. Митрополити-тъ ни, които ся намѣрвахъ възвѣтъ отъ столицѣ-тъ прѣдложиха телеграфически достойны-тъ изпомежду си, които тоже незабавно ся поднесохъ на Н. В. Савфетъ паша, който още въ сжщия день — 23 Апр. — за добръ нашъ честь, съ Высоко-то царско тескеро извѣсти на Екзархиѣ-тъ, че и трима-та кандидати сѣ пріети на В. Портѣ; гласоподаваніе-то на осемъ-тъ Българскы прѣдставители въ Камарѣ-тъ на Депутаты-тъ, избра за Блг. бѣдущи Екзархъ Нег. Высокопрѣосв. Ловчанскыи Митрополитъ Юсефа, комуто телеграфъ-тъ отъ 25 Апр. извѣсти този изборъ. До колкото можамъ да забѣлжимъ, туй избрание не направи добро впечатлѣніе на Н. Пр., понеже сегашно-то положеніе на народъ-тъ правеше много по-тѣжкыи Екзаршескыи столъ. Обаче пастырска-та и народна-та му длъжность, види ся, не го остави да ся откаже отъ този высокъ постъ, върху който ся полага отъ народъ-тъ и отъ правителство-то. И тѣй, Нег. Пр. трѣбае да приклони прѣдъ изборъ-тъ, отъ когото ся прогласи за достойнѣйшій между пастыри-тъ, и отговори на сърадователны-тъ телеграмы и писма, които пристигнахъ отъ много страны на отечество-то ни. А както избрание-то на новыи Екзархъ станж въ малко врѣме, тѣй сѣщо и повываніе-то му не ся забави. Осмый Майи бѣше назначеныи день, въ който Н. Бл. Юсефъ I трѣбае да трѣгне за Цариградъ. Въ този день богослуженіе-то ся извърши само въ една отъ церкви-тъ въ Ловичъ; слѣдъ божественнѣ-тъ службѣ, Н. Бл. говорѣ на паство-то си за нечаянныи случай; свѣтвѣа граждани-тъ да живѣяють братскы споредъ Христіанскыи законъ; обѣржъ вниманіе-то на всички къль училища-та, и изрази жалость че ся вижда за принуденъ да ги остави, обаче, приложи, ако и да отжстествува тѣлесно, душевно ще бѣде помежду имъ. Часть-то по 5 излѣзе за Троянъ. Улицы-тъ прѣвъ които щѣше да мине, бѣхъ поплѣнены съ хора; до гдѣто Н. Бл. да измине Турскѣ-тъ махалъ, народъ-тъ, безъ да гледа на дѣждовно-то врѣме, ся срукажъ прѣвъ скалины-тъ проходы на градъ-тъ и ся нареди покрай шосе-то, което води за Троянъ. Щомъ доде между множество-то, шумно ржкоплѣсканіе заглуши въздухъ-тъ и околность-та сѣка отъ «Да живѣи любезныи ни пастырь и Екзархъ Юсефъ I!» Н. Бл. трогнажъ отъ туй невинно, но искрено испроважданіе и съчувствіе на стадо-то си, просълзи ся и изговори слѣдующе-то: Драгы съотечественныи и чада во Христъ! Силно утѣченіе чувствовамъ сега, въ тѣзи минуты, като ся отдѣлямъ отъ васъ, и, като трѣвамъ за постъ-тъ си, върху който мя призова не достоинство-то ми, а обстоятелство-то; жално ми е наистинѣ като ся отдѣлямъ отъ васъ, защото желаяхъ да бѣдѣ помежду ви и да ви послужъ споредъ способность-тъ си и споредъ пастырскѣ-тъ и народнѣ-тъ си длъжность. Любезни братія! Вѣрвайте мя никога нѣма да вы забравѣи и выжгы ще да работѣи за добро-то ви (много гласове: вѣрваемъ, вѣрваемъ! ржкоплѣсканія) и както за васъ, тѣй сѣщо и за цѣло-то Българско паство ще жертвувамъ всякъ възможжъ силъ за услужъ. Дано даде Богъ, слабыи ни народъ, подъ сѣнкѣ-тъ на млостивый-тъ ни царъ, да придобие прилично и человѣческо мѣсто (Дай Боже! силны ржкоплѣсканія); Дано даде Богъ да ся възвѣржъ между васъ въ по-благыи минуты (ржкоплѣсканія), а сега сбогомъ, любезни мои чада, сбогомъ! Още въ сжщия день Н. Бл. пристигна въ Троянъ; посрѣщаніе-то му и испрацаніе-то му на утрень-тъ станж много добрѣ. Тукъ той говори на млади-тъ и на ученицы-тъ

да напѣрѣдвать въ наукѣ-тъ, незнаемъ обаче, да ли даде пуждны-тъ наставленія на Троянскы-тъ първенцы да ся сдружяють и да не държяють и за напѣрѣдъ градець-тъ си безъ учителя. На 9 того Н. Бл. прѣмнижъ Балканъ-тъ, тѣвъ поетическѣ планши, ко-то, още отъ исторически-тъ Българскыи врѣмена, ни сврѣзва съ хиляды въспоминанія. Кждѣ 11-й часъ наближи Сопотъ; отъ тѣзи градець го дочакахъ Цариградска-та депутация, Пловдивскы-тъ отлични младежи, Карловскы-тъ, Калоферскы-тъ и Сопотскы-тъ священники и първенцы. Край Сопотъ бѣхъ наредени ученицы-тъ съ учителя-тъ си, тоже и голѣмо множество народъ. Тукъ Н. Бл. ся посрѣщя съ едно слово, което ся сказа отъ Г. Финго-ва. Ный мыслимъ че туй слово ще да ся публикува. Слѣдъ слово-то пое дума-тъ Блг. Екзархъ и говори напространно; хвърли погледъ върху врѣме-то въ което ся назначавъ, споредъ Божіи промьслъ, за върховенъ началникъ на Българскѣ-тъ Церквѣ; спомни че пріема голѣмо бreme на себе си, но че ще да ся грижи да отговори на народны-тъ и церковныи пужды, които, каза, ще да ся удовлетворяють въ царуваніе-то на милостивый-тъ царъ Султанъ Хаида II. Слѣдъ туй замнижъ за Карлово, гдѣто, както знаемъ, бѣше слѣзла Цариградска-та депутация. Посрѣщаніе-то на Н. Бл. въ този красенъ градъ станж съ пѣсни. Съдържаніе-то на слово-то което изговори на Г-да Карловцы, имаше, тѣй да кажемъ, прилизителность съ горно-то. На утрень-тъ, 10 того въ пріорзи замнижъ за родно-то си мѣсто Калоферъ, а депутация-та, Ловчанскы-тъ, Троянскы-тъ, Карловскы-тъ и Калоферскы-тъ неспроводачи го чакахъ въ село-то Банѣж, прѣвъ гдѣто по 2 и половижъ часа прѣмнижъ за Пловдивъ.

Нашы-тъ читатели виждають че цѣль-та ни не е да опишемъ испроважданіе-то и посрѣщаніе-то на Н. Бл., но единственно да кажемъ на кратко онуй, което забѣлжихъ, и, което лично нѣкои пріатели ни потвърдижъ, и то е че сега народъ-тъ ни посрѣщя церковныи си началникъ повече съ сжрдце и съ чувство, а по-малко съ думы. Мыслимъ че и Н. Бл. ще е забѣлжъль каква бѣше степенъ-та на очарованіе-то при негово-то посрѣщаніе и при посрѣщаніе-то на Дѣда Антима. Фактъ-тъ не иска доказателство. При посрѣщаніе-то на новыи Екзархъ, ако и да ся не чужъ, поне до гдѣто ный бѣхмы очевидци, шумныи прѣпоржкы да ся държи яко отъ В. Ферманъ, обаче искрено-то пріеманіе на Нег. Бл. отъ народа високо потвърди, че послѣдній е напълно упованъ въ пастыря си, и че надежда-та му е голѣма. Безъ да ся простирамы да давамы смиренныи бѣлжкы, за които ся виждамы довольно слабы, на Высокопочитаемыи ни Екзархъ, ный смы напълно увѣрени, че Той нѣма да забравя народъ-тъ си, комуто отблизо имѣ честь-тъ да испыта голѣмы-тъ и необходимыи пужды. Дано Всевишный-тъ да подкрѣпи добры-тъ му стремленія, и дано тѣ бѣдехъ златни редове за исторіи-тъ на Българскѣ-тъ Православжъ Церквѣ.

ЛОВИЧЪ, В. Хр. Радославовъ.
19 Майи 1877.

ПОЛИТИЧЕСКЫ ПОВИНЫ.

ЛОРДЪ ДЕРБІЕВЫИ-ТЪ ОТГОВОРЪ НА КНЯЗЪ ГОРЧАКОВО-ТО ОКРѢЖНО ПИСМО И СЕГАШНО-ТО ПОЛОЖЕНІЕ.

Слѣдующе-то извличамы отъ *А. Таймсъ*: Отъ нѣкое врѣме насамъ въ Англіиский-тъ печатъ ся разисква Лордъ Дербіевый-тъ отговоръ на Князь Горчаково-то послѣдно окръжно писмо. Споредъ наше-то мнѣніе Лордъ Дербіе ся протестира противъ онова дѣто Горчаковъ казва че Европа е назначила по нѣкакъвъ начинъ Руссіи да испытани общѣ-тъ прѣсѣдѣжъ противъ Турціи. Англіиско-то Правителство поне не е одобрявало такава нѣщо. Негова-та цѣль отъ начало до край е была различна отъ цѣль-тъ на Руссіи. Одно-то Правителство е искало главно да оздравѣи миръ-тъ на Европѣ, а друго-то — нѣкои промѣненія въ Турціи. Англіиско-то Правителство е было готово да даде свѣты на Портѣ-тъ, да изболчи лошо-то и управление и да прѣдложи нѣкои прѣобразованія, но то не бѣше отишло по-надалече. Руссіи, отъ другъ странъ, е была рѣшена още отъ начало-то

да направи нѣкои коренныи прѣобразованія въ условія-та на Отоманскѣ-тъ власть надъ развѣлуваны-тъ области. Тя щѣше да ся зарадва, безъ съмнѣніе, ако Порта-та чрѣвъ подчиненіе-то си и пощадѣше разноска-тъ и опасности-тъ на една голѣмъ война. Тя щѣше на драго сжрдце да посрѣщаніе единъ съюзъ съ другы-тъ Силы, даже ако тя и да сврѣзавше чрѣвъ него рацѣ-тъ си въ день-тъ на рѣшеніе-то. Но тя бѣше рѣшена че, съ или безъ съюзницы, да ограничи власть-тъ на Портѣ-тъ. Такова бѣше обявленіе-то на Руский-тъ царъ въ Москвѣ минала-та есенъ, и, за да бѣдемъ справедливи къль Руссіи, ный трѣба да пріемемъ че, до колкото наша-та чуждестранна кореспонденція показва, тя выжгы е държѣла сжщій-тъ языкъ. Но намѣреніе-то на Лордъ Дербіе е было толкова различно, щото никакво съгласіе между Руссіи и Англіи не е было възможно; и само-то опытаніе, да ся намѣри една обща основа за дѣйствіе, почти е подигало распри. Лордъ Дербіе е държѣль твърдѣясенъ языкъ чрѣвъ свѣршено-то си отказваніе да употребѣи силъ противъ Турціи или да одобри подобжъ политикѣ отъ страна на другы-тъ Државы. Слѣдователно той има нѣкакво право да ся оплаква, когато Князь Горчаковъ обяви въ окръжно-то си писмо че Руссіи прѣдпріема войнѣ-тъ съ съгласіе-то на Европѣ.

Днесъ, обаче, не е врѣме да ся разисква минало-то, защото свѣтъ-тъ има очѣ-тъ си обѣржати къль настояще-то и бѣдущее-то. Европа е въ навечеріе-то на голѣмыи промѣненія, и само-то ожиданіе за тѣхъ помага за распространеніе-то на тишинѣ-тъ. Англіи трѣба да обѣрне погледы-тъ си и къль другадѣ, а не само къль Турскѣ-тъ Државѣ. Тя трѣба да погледне къль Франціи, която, въ послѣдно врѣме, чрѣвъ промѣненіе-то на Министерство-то си, произведе безпокойствіе на възвѣтъ отъ границы-тъ си. Тя трѣба да погледне къль Италии, която ще има доста причины за безпокойствіе, ако чуждестранна-та Френска политика подкрѣпи притязанія-та на Папѣ-тъ. Тя трѣба да погледне още и къль Германіи, която ся докача отъ най-малкы-тъ политическии промѣненія на Френскѣ-тъ страна на р. Рейнъ, и особенно отъ такыи въ които войска-та или духовенство-то има прѣстъ. Това общо безпокойствіе показва размѣръ-тъ на промѣненія-та, които може да станжтъ наскоро въ Истокъ, и, до колкото ся касае до Англіи, то е послужило да намали относителнѣ-тъ имъ важность. Ако Руманія да бѣше прогласила независимость-тъ си прѣди нѣколко мѣсецы, всякой щѣше да помысли че голѣмыи опасности быжъ произлѣзли отъ това, и Англіиско-то Правителство щѣше да бѣде принудено да земе строгы мѣрки за да ся въспротиви на постѣпкѣ-тъ на Руманіи. Но сега всякой види че прогласеніе-то на независимость-тъ на Романиѣ ся счита за твърдѣ малко промѣненіе въ сравненіе съ онова което може да стане. Ако Австрія е задоволена отъ това промѣненіе, ный нѣмамы причинъ за оплакваніе. Съединеніе-то на Италиѣ ся е пріело отъ насъ съ въскрѣщеніе; присъединеніе-то на Савоіи и Ницѣ съ Франціи ся е осаждало въ печатъ-тъ; прѣвземаніе-то на Шлезвигъ-Холштайнъ и на Алзасъ-Лоренъ е было прѣдѣтъ на състязаніе, и това е было всичко; а въздиганіе-то на една исполнителнѣ военнѣ Државѣ въ Германіи добрѣ ся посрѣщя, ако и да произведе по-голъмо промѣненіе въ равновѣсіе-то на Силы-тъ отколкото нѣкоѣ събитіе отъ Вотърду насамъ, и ако и да можаше да докачи интересы-тъ на Англіи много повече отъ обявленіе-то на независимость-тъ на двадесетъ Руманіи. Ный не можемъ да упражнявамы влияіе-то си съ протесты противъ политическии измѣненія, които сѣ неизбѣжимо слѣдствіе на народныи стремленія; и ный не можемъ да истоцавамы силы-тъ си въ опытанія да въспирамы всяко промѣненіе на земленныи границы, което, въ едно прѣдполагаемо бѣдущее, може да ни принуди да защищывамы нѣкои прѣдполагаемыи интересы.

ГЪРЦІЯ.

Слѣдующе-то извличамы отъ *Лондон. Таймсъ*:

Гърціи ся види да върви бѣржѣ по сжщій-тъ пѣть както Романиѣ. На 15 миналаго едно множество отъ 5 до 10 хиляды

души отняли прѣдъ царскій-тъ пазать и выкали за войнѣ. Една депутация отъ това множество ся пріела отъ Царь-тъ, който ѝ казалъ че той ще ся труди да образува такова едно Министерество, което да задоволи народъ-тъ, но ти не ся задоволила отъ тѣзи думы и искала по-ясеень отговоръ. И така бѣдний-тъ младъ Царь ся намира почти въ сѣщо-то положеніе въ което е и злощастный-тъ Князь Милаиъ. Както Сербскій-тъ Князь тѣи и той пріема свѣтъи отъ най-силны-тъ си покровители да не зема участіе въ войнѣ-тъ. Но какво може да стори той, ако необуздаемн-тъ му подданицы поспекать да зематъ участіе въ борбѣ-тъ? Само-то ибщо, че той иде отъ чуждестраннѣ народность, ще го направи да не може да понесе внушеніе-то, че той е равнодушнѣ къмъ всепчко-то бѣдѣще, което всякой Гръкъ вѣрва че е пригтовено за Гръцко-то плѣме. Ако народъ-тъ му продѣжава да выка за войнѣ, той ще ся принуди или да отиде съ него, или пакъ да му каже сѣбогомъ. Ако ново-то му Министерество е наклонно къмъ войнѣ-тъ, то може много лесно да ѝмъ прѣдизвика или пакъ да намѣри ибкое извиненіе за да ѝмъ объяви. Стига само да допусне на ибколко чети да прѣвмѣнѣтъ границѣ-тъ, и вѣтрѣ въ ибколко дени най-ближнѣ-тъ Турскы области ще пламятъ. Порта-та ще ся протестира противъ такова непрѣдизвикано нарушеніе на неутралность-тъ, и Гръцко-то Министерество може да отговори че не е въ состояніе да въспре народъ-тъ който отива да помогне на братія-та си. Тогова ето ти обявленіе-то на войнѣ-тъ.

Много причины има поради които Гръція трѣба да не зема участіе въ войнѣ-тъ. Най-напрѣдъ тя е толкова бѣдна щото едвамъ може да поддѣржа чиновницы-тъ си и общи-тъ си хора. Всячка-та дѣятельность на народъ-тъ ѝ трѣба да ся посвати за развитіе-то на земледѣлческо-то и ископаемо-то ѝ богатство. Ако тя обяви войнѣ, какъ ще може да ся мѣри съ обученѣ-тъ Турскѣ войскѣ? Нейна-та малка войска е за вѣторожена; народъ-тъ ѝ е изгубилъ воинственны-тъ навыцы, които бѣше придобилъ прѣвъ дѣлѣж-тъ борбѣ за освобожденіе-то на земѣж-тъ му; и той ибма флотѣ. Гръцкы-тъ корабленницы, колкото и да сѣ искусни по море, нищо не могатъ да направятъ при днешны-тъ броняны кораблы. Тѣ може да ся послужатъ съ торпиды, но Турска-та флота може да дѣйствува по-бодро и по-нападательно. Тѣзи доказательства на по-тихы-тъ умове ще ся видятъ невѣзразимы; отъ другѣ странѣ, обаче, ный знаемъ че, въ врѣме на всеобщо вълненіе, народи-тъ не ся управляютъ отъ тихы разискванія на работы-тъ, но отъ отечестволюбивы чувства и отъ народны прѣданія и стремленія.

ВОЙНА-ТА.

Минѣла-та седмица казахмы че Карсъ е обсаденъ свѣршено отъ Руссы-тъ, и че една часть отъ Рускѣ-тъ войска достигла до Олти (8 часа далечъ отъ Ерзерумъ). Тѣзи седмица почти никаквы важны новины ибмамы отъ Азіи.

Споредъ свѣдѣнія-та на *А. Хералдъ* Турскы-тъ гражданскы власти въ Ерзерумъ ся прѣмѣстиди въ Ерзинганъ, и отъ това той заключавъ че една голѣма битка ще стане наскоро прѣдъ Ерзерумъ между Рускѣ-тъ и Турскѣ-тъ войскѣ. Нѣколко души отъ Рускѣ-тъ войскѣ ся появили напоследокъ при Бейбуртъ, на половинѣ на пѣть-тъ между Ерзерумъ и Трапезонъ. Руска-та войска прѣдъ Карсъ ся прѣвѣстиди къдѣ Айналъ, за къмъ Ерзерумъ, и това движеніе прѣдизвикало едно нападеніе върху нейж отъ странѣ на Гарнизонъ-тъ въ Карсъ, но слѣдствіе-то му още не ся знае. Споредъ свѣдѣнія-та на сѣщій-тъ листъ Руска-та войска ся отеглила отъ Олти като раздала часть отъ хранѣж-тъ си на населеніе-то и като хвърлила часть отъ военны-тъ си припасы въ рѣкѣж-тъ. Отъ това той заключавъ че Турска-та войска ся намира сега въ по-добро положеніе отъ Рускѣ-тъ.

Отъ Батумъ и отъ Кавказѣмъ явиватъ че имало нѣколко биткы, но безъ никаквы важны слѣдствія.

Отъ Дунавъ-тъ единичкы-тъ новины които имамы сѣ че една значителна часть отъ градъ-тъ Гюргево изгорѣла въ слѣдствіе на Турскы-тъ гюлета, че Рускы-тъ войскы ся сѣрѣдоточвали въ околность-тъ на Кала-

фать и че тѣ въздигали новы укрѣпленія и ги вѣорѣжавали съ топове при устіе-то на р. Дунажъ сѣрѣцо Никополь.

Въ Недѣлѣжъ сутринѣж-тъ рано 6 Рускы торпидны вапорчета дошли отъ Кишижъ при Сулижъ, дѣто ся намиратъ ибколко Турскы военны кораблы. Когато тѣзи торпидны вапорчета ся приближили до тѣхъ, Турскій-тъ вапорѣ *Кармалъ* ги сѣзрѣлъ и далъ знакъ изведѣждъ на флотѣж-тъ, която починала да гѣрми върху тѣхъ и сполучила да потопи двѣ отъ тѣхъ и да хване 4 плѣнницы, отъ които двама-та были управители-тъ имъ. Споредъ *Басиретъ* единий-тъ отъ тѣхъ былъ Англичанинъ, а другий-тъ — Американецъ. Тѣ казвали че Руско-то Правителство ся обѣщало да даде на тѣхъ или на фамили-тъ имъ 80,000 франгы, ако сполучатъ да потопятъ ибкой отъ Турскы-тъ броняны кораблы.

Торпидны-тъ вапорчета турили ибколко торпиды подъ броняный-тъ корабъ *Идже-лаліе*, които изгѣрѣли, но шкакъ не го повредили.

Минѣла-та седмица явихмы че Сюлейманъ паша трѣгнѣлъ прѣди 10 дени за Никшичъ и че сполучилъ да прѣвземе първо-то укрѣпленіе Кръстачъ въ проходѣ-тъ Дугѣжъ, но оттогова насамъ нищо не ся чувва отъ него и не ся знае далѣ отива на напрѣдъ. И тѣи Никшичъ още не ся снабдилъ съ хранѣжъ. Осѣвнѣ Сюлейманъ пашо-вѣж-тъ войскѣ, още двѣ Турскы войскы подъ управленіе-то на Али Саибъ паша и на Мехмедъ Али паша дѣйствуютъ противъ Чернагорѣ. Тѣ сѣ имали напоследокъ ибколко биткы съ Черногорцы-тъ, но безъ ибкои важны слѣдствія. *А. Хералдъ* отъ вторникъ казва че новины-тъ, които има отъ Чернагорѣ, сѣ по-малко задоволительны отъ новины-тъ отъ Азіи.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Г. Глястонъ на 19 минѣлаго казалъ едно дълго и краснорѣчиво слово върху Источный-тъ Вѣспорѣ въ Бирмингамѣ прѣдъ 30,000 слушатели. Главны-тъ идеи на това слово, казва *А. Хералдъ*, ся сѣдѣжатъ въ слѣдующы-тъ фразы: — «Вый ще намѣрите, мысль, че прѣобладающа-та идея на Консерватизмъ-тъ е Египетско-то начало на почивкѣ, но въ нашѣж-тъ Либералнѣ партиѣ ный имамы Гръцкѣж-тъ идеѣж на животъ и движеніе.» — «Ный можемъ да направимъ ибщо за да покажемъ че Правителство-то, ако Конституція-та и да му дава власть, не е законный-тъ прѣдставитель на венчы-тъ наши мысли и убѣжденія, и че надежды-тъ и стремленія-та на Английскій-тъ народъ относительно до този великъ Источнѣжъ въпросъ сѣ на странѣж-тъ на свободѣж-тъ, на правосѣдіе-то и на мирѣ-тъ.»

Министръ-тъ на Вѣшны-тъ Дѣла отговорилъ тѣзи дни на Английскѣж-тъ нотѣжъ отпосително до Суезскій-тъ каналъ. Той казва че Отоманско-то Правителство запрѣщавъ на Рускы-тъ кораблы да минуватъ прѣвъ Каналъ-тъ, който остава свободенъ за кораблы-тъ на неутралны-тъ Силы. Осѣвнѣ това, Порта-та, казва той, е зела всепчы-тъ нужды мѣркы за да прѣдпази да не става бой по него.

Сербска-та наблюдательна войска по границы-тъ ся е подкрѣпила напоследокъ, и ся намира подъ управленіе-то на Хорватовичъ, най-добрий-тъ отъ Сербскы-тъ Генералы прѣвъ Турско-Сербскѣж-тъ войнѣ. Той ся намира сега въ Неготинѣ.

Турско-то Правителство е испратило по телеграфъ-тъ до 6-тъ порѣжнелны Силы протестъ-тъ си противъ обявленіе-то на Руманскѣж-тъ независимость. Въ тѣзи депешѣжъ Порта-та особенно означава нарушеніе-то на договоры-тъ отъ послѣднѣ-тъ постѣжкы на Русіи.

Споредъ единъ депешѣжъ отъ Берлинъ, обнародванъ въ *Винингъ Спандардъ*, разны Рускы официалны документи давали вече на Руманскій-тъ Князь титулѣж-тъ «царь.»

Минѣла-та сѣбота Н. Бл. Г. Юсифъ, Българскій-тъ Екзархъ, по призованіе на В. Везиръ, ходилъ на В. Порѣжъ да земе беретъ-тъ си.

Отъ 15 до 21 минѣлаго 24 души умрѣли отъ чумѣжъ въ Багдадъ. Това число показва че тѣзи болестъ наскоро ще исчезне.

Споредъ *Куріе д' Оринъ* въ Критѣ имало сега 3 партиѣ, отъ които една-та искала присѣдиненіе-то на островъ-тъ съ Гръціи, друга-та — покровителство-то на Англии, а третя-та — покровителство-то на Русіи. И три-тъ тѣзи партиѣ дѣйствовали сега за постиганіе-то на цѣль-тъ си. Споредъ сѣщій-тъ вѣстникъ Критяни-тъ испратили едно писмо до В. Порѣжъ, въ което, безъ да гледатъ на Конституціяж-тъ, искали упазваніе-то на дадены-тъ имъ отъ нейж правдыны слѣдъ възстаніе-то имъ, но тѣ още не получили отговоръ.

Басиретъ отъ вчера казва че Критяни-тъ Християни испратили едно писмо до Выс. Порѣжъ чрѣвъ валия-та си въ което искали ибкон неприличны ибща. Порѣжъ-та, обаче, отхвърлила исканія-та имъ и заповѣдала да испратятъ 5 Християны и 5 Мохамеданцы въ Цариградъ за да даждѣтъ ибкон изясненія.

Исметъ Бей, членъ въ Държавный-тъ свѣтъ, и Димитраки Бей, прѣдставитель отъ Дунавскѣж-тъ область, напоследокъ бѣхъ сѣ опрѣдѣлили отъ Правителство-то като една комисія да отидѣтъ въ Тулчакскій-тъ Сандѣжъ и да испытатъ подробно за станѣли-тъ въ него прѣди 4—5 седмицы обиры, злодѣйствія и безчестія. Тѣзи комисія ся е завържила вече тука, и вѣрвмы че е дала едно изложеніе на Правителство-то за тѣхъ.

Тулчакскій-тъ Мюесарифинъ, Саидъ паша, заблѣвая мѣсто-то си съ Тьрноскій-тъ Мюесарифинъ, Фахри Бей.

Сирійскій-тъ валия телеграфисва на Порѣжъ-тъ че напоследокъ една силна битка станѣла въ окрѣжје-то на Хамѣ между едно голѣмо число възстаннцы отъ Бедуныскы-тъ плѣмена и едно отдѣленіе войскѣ, което ся испратило да смири възстаніе-то имъ. Възстаннцы-тъ Бедуны, за които ся казва че сѣ възскачали до 12,000 конницы, были свѣршено разбиты, и Турскы-тъ войскы прѣвзели отъ тѣхъ много стада овцы.

Рускій-тъ Генералъ Чекелаевъ умрѣлъ отъ раны-тъ, които пріелъ при прѣвземаніе-то на Ардаханъ.

Четыри Прускы военны чиновницы сѣ ся пріели въ главный-тъ станѣжъ на Рускѣж-тъ войскѣ въ Руманіи.

Прѣди ибколко дени Гръцкій-тъ Патрикъ ся пріелъ въ ауденціи отъ Султанъ-тъ Н. Величество го наградилъ съ ишанъ-тъ *Османіе* отъ I классъ като му казалъ така: «Баща ми ви е далъ *Меджидіе* отъ I классъ, а азъ ви давамъ *Османіе* отъ сѣщій-тъ классъ.» Султанъ-тъ заповѣдалъ да ся даде на Патрикъ-тъ и единъ сумѣжъ отъ 4,000 т. л. за да ся направи къщѣж-тъ, която изгорѣла напоследокъ.

Въ Мѣсечнѣж-тъ Зорницѣжъ отъ Юнѣ сѣ станѣли 2—3 погрѣшкы.

Въ пѣсень-тъ, буквы-тъ *б* и *в*, които показватъ редѣ-тъ на лииин-тъ, трѣба да ся прѣмѣстятъ; дѣто е писано *б*, трѣба да е *в*, а дѣто е *в* трѣба да е *б*.

Въ заплитнѣж-тъ трѣба да е *Перво* Посланіе къ Содружию, а не *Второ*.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШЫ.

С. Петербургъ, 26 Май. — Рускы-тъ посланнцы въ Берлинъ, Виенѣ и Лондонѣ, които бѣхъ сѣ повыкали въ С. Петербургъ, сега ся завържижъ на мѣста-та си.

С. Петербургъ, 26 Май. — Рускы-тъ поду-официалны вѣстници казватъ че Рускы-тъ посланнцы, които бѣхъ ся сѣбрали напоследокъ въ С. Петербургъ, сѣ ся завържили на мѣста-та си за да увѣрятъ Силы-тъ че слѣдствіе-то на войнѣж-тъ не ще пзмѣни рѣшенія-та на Цариградскѣж-тъ Конференціи; че никакво рѣшеніе на Источный-тъ въпросъ не ще стане въ единъ смыслъ, който бы измѣнилъ сѣщественно основны-тъ условия на Отоманскѣж-тъ Державѣж; и че каквото и да бѣде, то ще стане сѣ сѣдѣйствіе-то на другы-тъ Силы.

Лондонъ, 27 Май. — Днешный-тъ *Таймъ* обнародва единъ Нотѣжъ отъ Князь Горчакова, отправена до Рускій-тъ посланникъ въ

Лондонъ, въ която той дава най-положнѣ доврѣнія че Руссія ибма намѣренѣ докача Суезскій-тъ Каналъ, ако тео-ческы Египетъ и да влazi въ краѣжъ-войнѣж-тъ. Царь-тъ никога не е тактѣвъ плашѣ. Дарданелскій-тъ Прѣрѣбъ да ся наредѣ чрѣвъ едно междо-родко споразумѣніе. Руссія не жела занимаетъ Цградъ, ниго пакъ не позво-други да го занимайтъ. Князь Горч-повтаря че единичко-то желаніе на Рус-да подобри сѣстоиіе-то на Отоманскы Християны и да придобие порѣжнѣ. Щомъ това дѣло ся извърши, тя ще е върне на рѣшенія-та на Цариградскы Конференціи.

Букурещъ, 27 Май. — Руманскы Князь посѣти Рускій-тъ Императоръ, слѣднѣи-тъ му повѣрнѣ посѣщеніе-то. *Лондонъ*, 28 Май. — Вчера Коитъ валовъ, Рускій-тъ посланникъ въ Лон-сѣбощи на Лордъ Дерби едно писмо Князь Горчакова. Това писмо ще ся общи и на другы-тъ Силы. (Споредъ *Хералдъ* това писмо трѣба да бѣде споменѣжъ-та Нота, обнародвана въ *Тай*

Аттика, 28 Май. — Новина-та, че скый-тъ Министръ въ Атика (Фотіяди) сѣбощилъ единъ Нотѣжъ на Елиско-то вителство чрѣвъ която му искалъ из-нія за вѣорѣжаваніе-то на Гръціи, е сѣмъ лѣжлива. Напротивъ, Фотіяди Бѣ-име-то на Султанъ-тъ, официално по-вилъ Адмиралъ-тъ Канари заради обя-ваніе-то на ново-то Министерество.

Букурещъ, 28 Май. — Обсадно-то доженіе ся прогласи въ Букурещъ по-чижъ на ибманіе хранѣжъ.

Виенѣ, 28 Май. — Австрійскы-тъ ш-въ Далаціи хванѣли ибколко сандѣж-орѣжия, отправены за Чернагорѣ.

Берлинъ, 29 Май. — Германскій-тъ И-раторъ казалъ на ибкон чиновницы че ся надѣва че не ще има война (въ Евр-за дълго врѣме, поне додѣто той е жи-

Александриѣ, 30 Май. — Египетскы войскы трѣгнѣжъ вчера за Цариградъ товарены на 10 Египетскы вапоры, и дружены отъ ибколко Турскы броняны рабы.

Парижъ, 30 Май. — Военный-тъ лексѣи, сѣиъ-тъ на Рускій-тъ Имперѣ-присѣгнѣжъ днешъ въ Парижъ. (Алексѣи правлява единъ отъ Рускы-тъ военны рабы които сѣ пристигнѣли наскоро Брестъ отъ Америка.)

Лондонъ, 31 Май. — Слощи, на угощеніе, Лордъ Дерби, Министръ-тъ Вѣшны-тъ Дѣла, каза едно слово, въ-то говори върху нуждность-тъ за под-жаніе-то на Европейскій-тъ миръ. казалъ: «Ный трѣба да бѣдемъ готовъ защищавамы интересы-тъ си когато ся падѣжтъ, но ный трѣба тоже да пом-че най-голѣмий-тъ Английскій интере-интересъ-тъ на мирѣ-тъ.»

Мидхатъ паша, бывшій-тъ В. Вѣ-присѣжствувалъ на това угощеніе.

Лондонъ, 31 Май. — Днешный-тъ *Тай* казва че Руссія бѣрза да сѣбере повѣ-скѣжъ отъ 218,000 души.

Букурещъ, 30 Май. — Воды-тъ на-нава сѣ на спаданіе.

Бѣлградъ, 31 Май. — Казва ся че в-Милаиъ, придруженъ отъ Сербскы-тъ нистры на Войнѣж-тъ и на Вѣшны-тъ-ла и отъ Сербскы-тъ Команданты, Де-нинъ и Хорватовичъ, ще отиде въ Буку-да поздравѣ Рускій-тъ Императоръ.

Капато, 31 Май. — Слѣдъ единъ о-янѣ бой при Кръстачъ (въ проходѣ Дугѣжъ), който траялъ 55 часа, Черног-тъ сѣ ся отеглила при Баниани. Загубѣ-и отъ двѣ-тъ страны възлазятъ на иб-хилды души.

Парижъ, 31 Май. — Раствуряніе-то Капартѣжъ на Прѣдставители-тъ ся-като неизбѣжимо.

Лондонъ, 31 Май. — Лордъ Салисбѣ-както и Лордъ Дерби, говорихъ на е-угощеніе въ сѣщій-тъ смыслѣжъ върху-стояще-то положеніе въ Истоку, като-изразихъ че върховный-тъ интересъ Англии сѣстон въ упазваніе-то на Ев-пейскій-тъ миръ.

Издава ся отъ Американско-то Евангел-

Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ Американъ-Ханѣ.

Въ Печатницѣж-тъ на Д. Арамѣана

Аполѣанъ-Ханѣ № 11.